

2020-10-01
Fi2020/03957

Finansdepartementet

Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Uppsala län

Uppdrag att följa upp efterlevnaden av överenskommelser om större samlade exploateringar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Stockholms län och Länsstyrelsen i Uppsala län (länsstyrelserna) att fr.o.m. den 1 januari 2021 följa upp de överenskommelser som ingåtts av samordnaren för större samlade exploateringar (N2017/07384).

Länsstyrelserna ska svara för uppföljningen av efterlevnaden av ingångna överenskommelser genom den partssammansatta gruppen bestående av representanter för staten, berörd region och respektive kommun.

Länsstyrelserna ska inleda en överlämningsprocess och säkerställa att den information som krävs för att genomföra uppdraget överförs från utredningen Samordning för bostadsbyggande (Fi N 2017:08).

Länsstyrelserna ska årligen, senast den 31 december, överlämna en rapport till regeringen (Finansdepartementet) som redogör för efterlevnaden av överenskommelserna. Länsstyrelsen i Uppsala län ska samordna redovisningen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2025.

Länsstyrelsen i Uppsala län får för uppdraget disponera 300 000 kronor under 2020. Kostnaderna ska belasta anslaget 1:1 Bostadspolitisk utveckling, anslagsposten 1 Bostadspol. utv. – del till KamK inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 30 november 2020. Redovisning av använda medel och återbetalning av ej använda medel ska ske till Kammarkollegiet senast den

31 mars 2021. Rekvisition och redovisning ska ske med hänvisning till detta beslut.

Bakgrund

Regeringen gav 2016 en samordnare i uppdrag att identifiera en eller flera kommuner där det finns framtagna planer på samlade exploateringar för en större mängd bostäder, men där planerna av något skäl inte kan genomföras. I samordnarens uppdrag ingick också att identifiera områden som inte finns med i befintliga planer, men där det på längre sikt finns möjlighet till helt nya större bostadsexploateringar (N2016/07177). Därefter utökades uppdraget till att samordnaren även skulle ingå överenskommelser med kommuner där exploatering föreslås (N2017/04380).

Samordnaren ingick i december 2017 överenskommelser med fyra kommuner avseende sju av de redovisade områdena. Överenskommelserna utgörs av tre avtal och en avsiktsförklaring, och innebär att 66 000 nya bostäder nu förbereds i större samlade exploateringsområden i Gävle, Haninge, Knivsta och Uppsala kommuner. Överenskommelserna innebär också ett statligt åtagande i form av nya järnvägsspår och stationslägen. Parterna ska vidare utse representanter till ett partsammansatt organ som ska svara för uppföljningen av efterlevnaden av överenskommelserna (N2017/07384).

Regeringen beslutade den 13 december 2017 att tillsätta en särskild utredare för att underlätta samordningen mellan berörda parter i samhällsbyggnadsprocessen i kommuner med särskilt komplexa planeringsförutsättningar. Syftet med utredningen är att underlätta planeringsprocesser för att få till stånd ett ökat och hållbart bostadsbyggande (dir. 2017:126). Utredaren ska också svara för en uppföljning av efterlevnaden av de av samordnaren ingångna överenskommelser genom en partsammansatt grupp bestående av representanter för staten, berörd region och respektive kommun. Staten är sammankallande och representeras av utredaren. Utredaren ska slutredovisa sitt uppdrag senast den 31 december 2020.

Arbetet med att vidta de åtgärder som omfattas av de ovan angivna överenskommelserna kommer att pågå under många år efter att utredarens uppdrag är avslutat. Staten, regioner och kommuner har genom överenskommelserna gjort stora åtaganden om investeringar och det

kommer därför att vara centralt att effektiviteten i de skilda planeringsprocesserna kan upprätthållas.

Länsstyrelserna har i uppdrag att delta i uppföljningen av de överenskommelser som ingåtts av samordnaren för större samlade exploateringar (N2018/04598). Uppdraget innebär att de berörda länsstyrelserna följer hur arbetet fortskrider, på kommunal-, regional- och statlig nivå. Genom uppdraget har länsstyrelserna kunskap om efterlevnaden av överenskommelserna.

Samtliga länsstyrelser har dessutom ett flertal uppgifter kopplade till fysisk planering enligt plan- och bygglagen (2010:900) och sitt regleringsbrev avseende tillsyn och tillsynsvägledning över kommunernas plan- och byggverksamhet. Vidare ska de ge kommunerna i respektive län råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar samt uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd.

På regeringens vägnar

Per Bolund

Mattias Schriever-Abeln

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, BB och SFÖ

Infrastrukturdepartementet/TP

Trafikverket

Utredningen Samordning för bostadsbyggande (Fi N 2017:08)